

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогічної та соціальної освіти
Кафедра педагогіки, психології та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із роботи

із науково-педагогічної

27 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СПЕЦПРАКТИКУМ ТА ПРАКТИЧНА
ПСИХОЛОГІЯ
Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Освітньо-професійна програма: Психологія

2022-2023 навчальний рік

Розробник: Олексюк Оксана Євгенівна, доцент кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти, к. пед. н., доцент (Олексюк О.Є.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.пед.н, професор Султанова Н.В.

«27» серпня 2022 р.

Анотація

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологічний спецпрактикум та практична психологія» є формування у студентів теоретичних знань з основ практичної психології; закріплення інтегрованих та систематизованих знань та методів з різних областей психології, отриманих у процесі навчання, з метою системного їх застосування при вирішенні проблем, що виникають у людини в різноманітних сферах його життя; формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, а також опрацювання базових навиків використання сучасних методів та форм організації психологічної практики.

Вивчення дисципліни «Психологічний спецпрактикум та практична психологія» сприятиме практичній підготовці психологів з надання ними психологічної допомоги окремим людям, колективам організацій, установам у вирішенні різноманітних проблем життєдіяльності у складних соціально-психологічних умовах, що склалися в Україні.

Ключові слова: психологічний спецпрактикум, практична психологія, основні методи психологічних досліджень, допоміжні методи психологічних досліджень, галузі психології, психологічна служба, психологічна діагностика, психологічне консультування, психологічна корекція, просвітницька-пропагандистська діяльність

Annotation

The purpose of teaching the educational discipline “Psychological special workshop and practical psychology” is the formation of students’ theoretical knowledge of the basics of practical psychology; consolidation of integrated and systematized knowledge and methods from various areas of psychology, obtained in the course of training, with the aim of systematically applying them in solving problems that arise in a person in various spheres of his life; the formation of the future psychologist’s professional ability to make independent decisions in certain social conditions, as well as the development of basic skills in the use of modern methods and forms of organization of psychological practice.

The study of the discipline “Psychological special practice and practical psychology” will contribute to the practical training of psychologists to provide psychological assistance to individual people, organizations, and institutions in solving various problems of life in complex social and psychological conditions that have developed in Ukraine.

Keywords: psychological special workshop, practical psychology, basic methods of psychological research, auxiliary methods of psychological research, branches of psychology, psychological service, psychological diagnostics, psychological counseling, psychological correction, educational and propaganda activities.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Спеціальність: 053 Психологія Освітньо-професійн а програма: Психологія	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (технологія)	Ступінь: бакалавра	4-й	
Загальна кількість годин – 180		<i>Семестр</i>	
		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6		<i>Лекції</i>	
		10 год.	10 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	20 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		60 год.	60 год.
	<i>Вид контролю</i>		
	залік	залік	

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 180 год: 60 год. – аудиторні заняття, 120 год. – самостійна робота (33% ~ 67%)

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	

		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Спеціальність: 053 Психологія Освітньо-професійна програма: Психологія	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (технологія)		4-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		5-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Ступінь: бакалавра	6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	10 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		74 год.	74 год.
		Вид контролю	
		залік	залік
http://moodle.mdu.edu.ua/my/			

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для заочної форми навчання – 180 год: 32 год – аудиторні заняття, 148 год. – самостійна робота (18% ~ 82%)

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологічний спецпрактикум та практична психологія» є формування у студентів теоретичних знань з основ практичної психології; закріплення інтегрованих та систематизованих знань та методів з різних областей психології, отриманих у процесі навчання, з метою системного їх застосування при вирішенні проблем, що виникають у людини в різноманітних сферах його життя; формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, а також опрацювання базових навиків використання сучасних методів та форм організації психологічної практики.

Вивчення дисципліни «Психологічний спецпрактикум та практична психологія» сприятиме практичній підготовці психологів з надання ними психологічної допомоги окремим людям, організаціям, установам у вирішенні різноманітних проблем життєдіяльності у складних соціально-психологічних умовах, що склалися в Україні.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування у студентів теоретичних знань з основ практичної психології;
- закріплення інтегрованих і систематизованих знань і методів з різних областей психології, отриманих в процесі навчання, з метою системного їхнього застосування при вирішенні проблем, які виникають у людини в різноманітних сферах його життя.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК 11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК 12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Навчальна дисципліна складається з 6-ти кредитів.

3. Програма навчальної дисципліни

КРЕДИТ 1. ОСНОВНІ ТА ДОПОМІЖНІ МЕТОДИ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Методи психологічного дослідження.

Тема 2. Допоміжні методи психологічного дослідження.

Тема 3. Метод тестування в різних галузях психологічних знань.

КРЕДИТ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ДОПОМІЖНИХ МЕТОДІВ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 4. Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження.

Тема 5. Специфіка використання методу анкетування у різних галузях психології.

Тема 6. Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки.

Тема 7. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях.

КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХІЧНИХ ЯВИЩ В РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 8. Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології.

Тема 9. Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології. Особливості діагностики в педагогічній психології.

Тема 10. Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.

КРЕДИТ 4. ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ. ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА. ОСОБИСТІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО РОБОТИ

Тема 11. Структура та основні проблеми практичної психології. професійні якості та професійна компетентність практичного психолога

Тема 12. Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі. Відомчі психологічні служби.

КРЕДИТ 5. ОСНОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА В СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Тема 13. Основні види діяльності практичного психолога. Психологічна діагностика

Тема 14. Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та проведення психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики

Тема 15. Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога

КРЕДИТ 6. ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тема 16. Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО

Тема 17. Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії

Тема 18. Робота з сім'ями дітей та педагогічним колективом як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження						
Тема 1. Спостереження та експеримент як основні методи психологічних досліджень в різних психологічних галузях.	10	2	2			6
Тема 2. Допоміжні методи психологічного дослідження.	10	2	2			6
Тема 3. Метод тестування в різних галузях психологічних знань.	10		2			8
Усього:	30	4	6			20
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження						
Тема 4. Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження.	7	2	2			5

Тема 5. Специфіка використання методу анкетування у різних галузях психології.	8		2			5
Тема 6. Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки.	8		2			5
Тема 7. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях.	7		2			5
Усього:	30	2	8			20
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології						
Тема 8. Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології.	10	2	2			7
Тема 9. Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології. Особливості діагностики в педагогічній психології.	10		2			6
Тема 10. Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.	10	2	2			7
Усього:	30	4	6			20
	90	10	20			60
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи						
Тема 11. Структура та основні проблеми практичної психології. Професійні якості та професійна компетентність практичного психолога	15	2	2			11
Тема 12. Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі. Відомчі психологічні служби.	15	2	4			11
Усього:	30	4	6			22
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України						
Тема 13. Основні види діяльності практичного психолога. Психологічна діагностика	10		2			8
Тема 14. Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та	10	2	2			6

проведення психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики						
Тема 15. Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога	10	2	2			6
Усього:	30	4	6			20
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах						
Тема 16. Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО	10	2	2			7
Тема 17. Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії	10		2			7
Тема 18. Робота з сім'ями дітей та педагогічним колективом як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти	10		4			6
Усього:	30	2	8			20
	90	10	20			60
Усього годин:	180	20	40			120

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження						
Тема 1. Спостереження та експеримент як основні методи психологічних досліджень в різних психологічних галузях.	10	2	2			9
Тема 2. Допоміжні методи психологічного дослідження.	10					9
Тема 3. Метод тестування в різних галузях психологічних знань.	10					8
Усього:	30	2	2			26
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження						
Тема 4. Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження.	7	2	2			6

Тема 5. Специфіка використання методу анкетування у різних галузях психології.	8					6
Тема 6. Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки.	8					6
Тема 7. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях.	7		2			6
Усього:	30	2	4			24
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології						
Тема 8. Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології.	10					8
Тема 9. Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології. Особливості діагностики в педагогічній психології.	10	2				8
Тема 10. Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.	10		2			8
Усього:	30	2	4			24
	90	6	10			74
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи						
Тема 11. Структура та основні проблеми практичної психології. Професійні якості та професійна компетентність практичного психолога	15	2				13
Тема 12. Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі. Відомчі психологічні служби.	15		2			13
Усього:	30	2	2			26
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України						
Тема 13. Основні види діяльності практичного психолога. Психологічна діагностика	10	2	2			9

Тема 14. Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та проведення психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики	10					8
Тема 15. Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога	10					9
Усього:	30	2	2			26
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах						
Тема 16. Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО	10		2			7
Тема 17. Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії	10	2	2			7
Тема 18. Робота з сім'ями дітей та педагогічним колективом як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти	10		2			8
Усього:	30	2	6			22
	90	6	10			74
Усього годин:	180	12	20			148

5. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Спостереження та експеримент як основні методи психологічних досліджень в різних психологічних галузях.	2
2	Допоміжні методи психологічного дослідження.	2
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
3	Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження	2
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології.		
4	Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології. Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології.	2

5	Особливості діагностики в педагогічній психології. Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.	2
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
6	Структура та основні проблеми практичної психології. Професійні якості та професійна компетентність практичного психолога	2
7	Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі. Відомчі психологічні служби.	2
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
8	Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та проведення психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики	2
9	Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога	2
Кредит 6. Психологічна служба закладу дошкільної освіти та шкільна психологічна служба		
10	Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО. Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії	2
Разом:		20

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Допоміжні методи психологічного дослідження.	2
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
2	Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження	2
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології.		
3	Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології	2
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
4	Структура та основні проблеми практичної психології. Професійні якості та професійна компетентність практичного психолога	2
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
5	Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та проведення	2

	психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики. Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога	
Кредит 6. Психологічна служба закладу дошкільної освіти та шкільна психологічна служба		
6	Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО. Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії. Робота з сім'ями та педагогічним колективом	2
	Разом:	20

6. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Спостереження та експеримент як основні методи психологічних досліджень в різних психологічних галузях.	2
2	Допоміжні методи психологічного дослідження	2
3	Метод тестування в різних галузях психологічних знань.	2
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
4	Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження.	2
5	Специфіка використання методу анкетування у різних галузях психології.	2
6	Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки.	2
7	Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях.	2
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології		
8	Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології.	
9	Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології. Особливості діагностики в педагогічній психології.	
10	Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.	
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
11	Структура та основні проблеми практичної психології. Професійні якості та професійна компетентність практичного психолога	2
12	Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі.	2

13	Відомчі психологічні служби.	2
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
14	Основні види діяльності практичного психолога. Психологічна діагностика	2
15	Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога. Особливості організації та проведення психологічної корекції. Теоретичні передумови психокорекційної практики	2
16	Психологічне консультування, просвітницько-пропагандистська і профілактична робота практичного психолога	2
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах		
17	Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО	2
18	Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії	2
19	Робота з сім'ями дітей як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти	2
20	Робота з педагогічним колективом як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти	2
Разом:		40 год

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Спостереження та експеримент як основні методи психологічних досліджень в різних психологічних галузях.	2
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
2	Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження. Специфіка використання методу анкетування у різних галузях психології.	2
3	Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях.	2
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології		
4	Можливості використання психодіагностичних методів в курсі експериментальної та соціальної психології. Експериментально-психологічні методи дослідження у віковій психології. Особливості діагностики в педагогічній психології.	2

5	Емпіричні дослідження у диференціальній та військовій психології. Можливості психодіагностичного дослідження у економічній психології.	2
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
6	Психологічна служба: мета, завдання, функції та цілі. Відомчі психологічні служби.	2
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
7	Основні види діяльності практичного психолога.	2
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах		
8	Специфіка діяльності практичного психолога у ЗДО	2
9	Діяльність шкільної психологічної служби з дітьми різної вікової категорії	2
10	Робота з сім'ями дітей та педагогічним колективом як напрями діяльності психологічної служби в системі освіти	2
Разом:		20 год

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Не передбачені навчальним планом</i>		
Разом:		

8. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Підібрати по 2 психологічні методики на дослідження пізнавальної сфери особистості.	13
2	Провести основні методи психодіагностичного дослідження, зробити обробку та наліз отриманих результатів	13
<i>Разом за кредит</i>		<i>26 год</i>
Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
3	Інформаційне повідомлення про один із допоміжних методів психологічного дослідження	12
4	Проективна методика. Висловитись з приводу проблеми, яка Вас найбільше турбує, написавши послання-звернення світовій спільноті.	12
<i>Разом за кредит</i>		<i>24 год</i>
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології		
5	Аналіз запропонованого збірника психологічних методик для психологічного дослідження з військової психології.	12

	Ознайомитися із запропонованими збірниками, обрати один із них та надати стислий аналіз наявних методик.	
6	Підготувати банк психологічних методик для дослідження ПТСР у дітей або дорослих	12
	<i>Разом за кредит</i>	<i>24 год</i>
	Разом:	60 год
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
7	Написати наукову статтю або тези про діяльність практичного психолога відповідно до теми своєї кваліфікаційної роботи	10
8	Підготувати інформаційне повідомлення про форму, структуру та діяльність Психологічної служби у країнах світу (країна – на вибір студента).	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
9	За матеріалами Інтернету (з посиланням на джерела) або з власного досвіду навести приклад проведення практичним психологом психологічного консультування або психокорекції	10
10	Скласти програму психологічного консультування дитини (вікова категорія – за вибором студента)	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах		
11	Підготувати поради практичного психолога щодо профілактики синдрому професійного вигорання (професія – за вибором студента).	10
12	Проаналізувати додаткові матеріали та посилання, що надані до кредиту 6. Проаналізувати інші сайти психологічної допомоги і скласти методичний бюлетень для певної категорії осіб (дітей різної вікової категорії, військовослужбовців, членам родини військових, внутрішньо переміщеним особам. біженцям тощо) з порадами відновлення внутрішніх ресурсів та психічного здоров'я.	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>
	Разом:	60 год
	Разом:	120 год

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні та допоміжні методи психодіагностичного дослідження		
1	Підібрати по 2 психологічні методики на дослідження пізнавальної сфери особистості.	10
2	Провести основні методи психодіагностичного дослідження, зробити обробку та аналіз отриманих результатів	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>

Кредит 2. Характеристика допоміжних методів психодіагностичного дослідження		
3	Інформаційне повідомлення про один із допоміжних методів психологічного дослідження	10
4	Проективна методика. Висловитись з приводу проблеми, яка Вас найбільше турбує, написавши послання-звернення світовій спільноті.	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>
Кредит 3. Особливості використання методів дослідження психічних явищ в різних галузях психології		
5	Аналіз запропонованого збірника психологічних методик для психологічного дослідження з військової психології. Ознайомитися із запропонованими збірниками, обрати один із них та надати стислий аналіз наявних методик.	10
6	Підготувати банк психологічних методик для дослідження ПТСР у дітей або дорослих	10
	<i>Разом за кредит</i>	<i>20 год</i>
	Разом:	60 год
Кредит 4. Практична психологія як галузь знань. Психологічна служба. Особистість практичного психолога та організація його роботи		
7	Написати наукову статтю або тези про діяльність практичного психолога відповідно до теми своєї кваліфікаційної роботи	13
8	Підготувати інформаційне повідомлення про форму, структуру та діяльність Психологічної служби у країнах світу (країна – на вибір студента).	13
	<i>Разом за кредит</i>	<i>26 год</i>
Кредит 5. Основні види діяльності психолога в системі освіти України		
9	За матеріалами Інтернету (з посиланням на джерела) або з власного досвіду навести приклад проведення практичним психологом психологічного консультування або психокорекції	13
10	Скласти програму психологічного консультування дитини (вікова категорія – за вибором студента)	13
	<i>Разом за кредит</i>	<i>26 год</i>
Кредит 6. Діяльність психологічної служби в сучасних умовах		
11	Підготувати поради практичного психолога щодо профілактики синдрому професійного вигорання (професія – за вибором студента).	11
12	Проаналізувати додаткові матеріали та посилання, що надані до кредиту 6. Проаналізувати інші сайти психологічної допомоги і скласти методичний бюлетень для певної категорії осіб (дітей різної вікової категорії, військовослужбовців, членам родини військових, внутрішньо переміщеним особам, біженцям тощо) з порадами відновлення внутрішніх ресурсів та психічного здоров'я.	11
	<i>Разом за кредит</i>	<i>22 год</i>

		Разом:	60 год
		Разом:	120 год

9. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання для студентів ДФН та ЗФН складається з проєктивної методики «Моє послання світовій спільноті»

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо студент активно працює протягом усього практичного заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань теми, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Оцінка «добре» виставляється за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення

питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1–2 логічні помилки при відповіді.

Оцінка «задовільно» виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати завдання. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3–4 логічних помилок при відповіді.

Оцінка «незадовільно» виставляється в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні завдання.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Шкала оцінювання

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	16-20	Відмінно
Достатній	8-15	Добре
Середній	3-7	Задовільно
Низький	0-2	Незадовільно

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання всіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити.

Денна форма навчання

Поточне оцінювання та самостійна робота									КР	Колоквіум	Накопичувальні бали/сума
Кредит 1			Кредит 2			Кредит 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	20		300/100*
30	30	30	30	30	30	30	30	20			

11. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

12. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ДИСЦИПЛІНИ

Виразні рухи – прояв емоційних переживань і намірів індивіда за допомогою міміки (вираз обличчя, посмішка, рухи очей), пантоміміки (рухи тіла, постава, жести), інтонації мови.

Візуальна психодіагностика – наукова технологія експрес-діагностики особливостей особистості та характеру людини; галузь психології, заснована на вивченні зовнішніх характеристик і подоби людини для проникнення у її внутрішній психологічний світ.

Графологія – галузь знань про почерк і методи його дослідження з точки зору відображення в ньому психологічного стану й особливостей особистості.

Діагностика – загальна назва різних методів контролю, перевірки функціонування, прогнозування стану об'єктів або систем.

Жест – елемент пантоміміки, що виконується за допомогою дій руками. Вирізняють ілюстративні, обслуговуючі, виразні жести, що доповнюють повідомлення мовної комунікації. Ряд жестів придбали ритуалізоване значення.

Інтерпретація результатів – системна процедура пояснення досліджуваних феноменів на основі теоретичної моделі та систематизації результатів якісного і кількісного аналізу дослідницького матеріалу.

Міміка – рухи м'язів обличчя, що виражають почуття та психічний стан людини.

Невербальне спілкування – вид спілкування, для якого характерне використання невербальної поведінки та невербальних комунікацій як головного засобу передачі інформації, організації взаємодії, формування образу, думки про партнера, здійснення впливу на іншу людину.

Пантоміміка – виразні рухи індивіда (зміни в ході, поставі, жестах), за допомогою яких передається повідомлення про його психічний стан, переживання.

Почерк – індивідуальний стиль письма, за допомогою якого виконуються умовні графічні знаки; зматеріалізований на папері засіб спілкування.

Протокол – офіційний документ про результати дослідження.

Спостереження – метод вивчення психічних особливостей індивідів на основі фіксації проявів їх поведінки; пасивний метод наукового дослідження, при якому дослідник, тобто спостерігач, не впливає на розвиток подій.

Спостерігач – суб'єкт фізичного досліду, який фіксує й вимірює події, тобто веде спостереження.

Сприйняття – психічно-пізнавальний процес, який полягає у відображенні людиною предметів і явищ у сукупності всіх їх якостей при безпосередній дії на органи чуття.

Фізіономіка – система знань, що дозволяє визначати типи особистості людини та її душевні якості (як природжені, так і придбані) за зовнішніми ознаками, виходячи з аналізу характерних особливостей особистості.

Якісний аналіз результатів – сукупність процедур і методів опису дослідницьких даних на основі теоретичних умовиводів і узагальнень, індивідуального досвіду, інтуїції, методів логічного висновку.

13. Рекомендована література

Базова

1. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник / Т.В. Дуткевич, О.В. Савицька К.: Центр учбової літератури, 2007. 256 с.
2. Панок В.Г. Психологічна служба: навчально-методичний посібник для студентів і викладачів / В.Г. Панок. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. 488 с.
3. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навч. посіб. / Юлія Олексіївна Приходько. 3-е вид. К.: Каравела, 2012. 248с.
4. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика: підручник / Терлецька Л.Г. К.: Видавничий дім «Слово», 2013. – 608 с.

Допоміжна

1. Ахола Т., Фурман Б. Психотерапевтическое консультирование. Беседа, направленная на решение. СПб.: Речь, 2001. 160 с.
2. Бажутина С.Б., Воронина Г.Г., Булах И.П. Практическая психология в вузе и школе. Луганськ: Янтар, 2000. 113 с.
3. Верко С.С. Психолог в організації: «за» і «проти» // актуальні проблеми психології: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. Т.Ч. К.: Інститут психології ім. Г.С.Костюка, 2002. С. 207- 211.
4. Гулина М.А. Терапевтическая и консультативная психология СПб.: Речь, 2001. 352 с.
5. Демьянов Ю.Г. Основы психопрофилактики и психотерапии: Пособие для студентов психол. ф-тов ун-тов. СПб: Паритет, 1999. 244 с.
6. Основы практичної психології / В. Панок, Н. Чепелева, Т. Титаренко. К.: Либідь, 2001. 534 с.
7. Панок В. Г. Стратегія розвитку психологічної служби системи освіти України: методичний посібник / В.Г. Панок, І.І. Цушко К.: Ніка-Центр, 2004. 128 с.
8. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О.М.Степанов. К.: «Академвидав», 2006. 424 с. /Енциклопедія ерудита/

9. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога: учеб. пособ.; в 2 кн. / Е.И. Рогов. М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. Кн.1: Система работы психолога с детьми разного возраста. 384 с.
10. Рабочая книга практического психолога: пособ. / [под ред. А.А. Бодалёва, А.А. Деркача, Л.Г. Лаптева]. Изд-во Института Психотерапии, 2002. 640 с.
11. Словарь психолога-практика / Сост. С. Ю. Головин. 2-е изд., перераб. и доп. Мн: Харвест, М.: АСТ, 2001. 976 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/files/humanitarian/psychology/practice/>
2. <http://www.twirpx.com/file/47189/>
3. <http://www.dcz.gov.ua>
4. http://flogiston.ru/magazine/jpp_2006